

**MARKAZIY BANK MUSTAQILLIGI VA PUL-KREDIT SIYOSATI
SAMARADORLIGINI BAHOLASH: XALQARO YONDASHUVLAR VA
O'ZBEKISTON TAJRIBASI**

Usmanova Sevara O'ktam qizi

O'zbekiston Respublikasi Bank-moliya akademiyasi magistranti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.23051595>

Annotatsiya. Mazkur maqolada Markaziy bank mustaqilligi va pul-kredit siyosati samaradorligini baholashda qo'llaniladigan xalqaro yondashuvlar hamda O'zbekiston tajribasi tahlil qilingan. Tadqiqotda Xalqaro valyuta jamg'armasi, O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki va xalqaro kredit reyting kompaniyalarining rasmiy materiallaridan foydalanilgan.

Markaziy bank mustaqilligining huquqiy, institutsional, moliyaviy va qaror qabul qilishdagi avtonomligi, shuningdek, inflyatsiya va asosiy stavka dinamikasi o'rganilgan. Deskriptiv, kontent, dinamik va qiyosiy tahlil usullari asosida xalqaro baholash mezonlari O'zbekiston ko'rsatkichlari bilan solishtirilgan. Tadqiqot natijalari xalqaro baholashlarda Markaziy bank mustaqilligi makroiqtisodiy natijalar, pul-kredit siyosatining shaffofligi va transmission mexanizmi bilan uzviy bog'liq holda ko'rib chiqilishini ko'rsatdi. O'zbekiston tajribasi esa institutsional mustaqillikni mustahkamlash va pul-kredit siyosati samaradorligini oshirishni parallel ravishda davom ettirish zarurligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Markaziy bank mustaqilligi, pul-kredit siyosati, inflyatsiya, asosiy stavka, pul-kredit siyosati transmissioni, xalqaro baholash, kredit reytinglari.

Abstract. This article analyzes international approaches to assessing central bank independence and monetary policy effectiveness, with a particular focus on the experience of Uzbekistan. The study uses official materials from the International Monetary Fund, the Central Bank of the Republic of Uzbekistan, and international credit rating agencies. The analysis covers the legal, institutional, financial, and decision-making autonomy of the central bank, as well as trends in inflation and the policy interest rate. Descriptive, content, dynamic, and comparative analysis methods are applied to compare international assessment criteria with Uzbekistan's monetary and institutional indicators. The findings show that international assessments consider central bank independence in close connection with macroeconomic outcomes, monetary policy transparency, and the monetary policy transmission mechanism. The experience of Uzbekistan indicates the importance of continuing to strengthen institutional independence while simultaneously improving the effectiveness of monetary policy.

Keywords: central bank independence, monetary policy, inflation, policy interest rate, monetary policy transmission, international assessment, credit ratings.

KIRISH

Markaziy bank mustaqilligi samarali pul-kredit siyosatini boshqarish va makroiqtisodiy boshqaruvni ta'minlashning asosiy institutsional sharoitlaridan biridir. Qaror qabul qilishda mustaqillik inflyatsiyani nazorat qilish, iqtisodiy kutilmalarni yaxshilashga va pul-kredit siyosatiga ishonchni kafolatga yordam beradi. Shu sababli xalqaro iqtisodiy va kredit reyting kompaniyalari davlatlarning kredit reytingini yo'naltirishda bank faoliyatining huquqiy asoslari bilan birga inflyatsiya darajasi, stavkasi, shaffoflik va pul-kredit siyosati miqdorini kamaytirishga ham e'tibor beradi.

O'zbekistonda so'nggi pul-kredit siyosati ishlab chiqilmoqda. 2019- noyabrdagi Prezident farmoniga ko'ra, Markaziy bank 2020-yil 1-yanvardan pul-kredit siyosati mexanizmlarini

bosqichma-bosqich inflyatsion targetlash rejimiga o'tkazish, 202-yilda esa 5 foizlik doimiy maqsadli ishlab chiqarish qo'yildi. Qonunchilikda ham bank mustaqilligi mustahkamlangan: "Markaziy bank to'g'risida"gi Qonunga ko'ra, bank o'z vakolatlari asosida qaror qabul qilishda mustaqildir, uning bosh maqsadi asosiy milliy valyuta tizimini ta'minlashdir. Inflyatsiya 2019-yildagi 15,2 foizdan 2020-yilda 11,1 foizga, 2021-yilda esa 10,0 foizga tushdi. 2025-yil dekabrda yillik inflyatsiya 7,3 foizni tashkil etdi, asosiy stavka esa 2026-yil iyulida yillik 14 foizdan ushlab qolindi. Bankning prognoziga ko'ra, 2026-yil yakunida inflyatsiya 6,5 foiz Markaziy atrofida bo'ladi, 5 foizli maqsad esa o'rta muddatda ko'zda tutilmoqda. Buning uchun mustaqilligi va pul-kredit strategiyasida qanday aks etayotganini o'rganish bank masaladir.

Maqolaning maqsadi ikki qismdan iborat: birinchidan, bank mustaqilligi-kredit siyosati nazoratni amalga oshirishda qo'llaniladigan Markaziy moliyaviy ko'rsatkichlarni; ulardan, ularni O'zbekiston bilan solishtirib, tahlil qilish. Xalqaro tashkilotlar va kompaniyalarning rasmiy materiallari hamda O'zbekistonning rasmiy statistik ma'lumotlaridan foydalanildi. Kontent, deskriptiv, dinamik va qiyosiy tahlil usullari qo'llanildi.

METODOLOGIYA

Tadqiqotda Markaziy bank mustaqilligi va pul-kredit siyosatini baholashga oid xalqaro hamda milliy ma'lumotlardan foydalanildi. Tahlil 2019-2026-yillarni qamrab oldi. Xalqaro baholash manbasi sifatida Xalqaro valyuta jamg'armasi (IMF), Jahon banki hamda Fitch Ratings, Moody's va S&P Global Ratings kompaniyalarining O'zbekiston bo'yicha rasmiy hisobot va materiallari olindi. Milliy ko'rsatkichlar sifatida esa O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining inflyatsiya va asosiy stavka ma'lumotlaridan foydalanildi. Ma'lumotlar to'rt usulda tahlil qilindi. Kontent-tahlil yordamida xalqaro tashkilotlar va reyting kompaniyalarining baholari tizimlashtirildi. Dinamik tahlil inflyatsiya va asosiy stavkaning vaqt davomida o'zgarishini ko'rsatdi. Deskriptiv tahlil orqali O'zbekistonning institutsional va pul-kredit ko'rsatkichlari tavsiflandi. Qiyosiy tahlilda esa bu natijalar xalqaro mezonlar bilan solishtirildi.

Tadqiqot uch bosqichda o'tkazildi. Avval baholash mezonlari aniqlandi, keyin O'zbekiston ko'rsatkichlari tahlil qilindi, oxirida olingan natijalar xalqaro baholashlar bilan taqqoslandi.

Bunday yondashuv bank mustaqilligini ham huquqiy, ham amaliy jihatdan, ya'ni inflyatsiya va stavka dinamikasi orqali ko'rib chiqishga imkon beradi.

NATIJALAR VA MUHOKAMA

Markaziy bank mustaqilligini baholashda xalqaro yondashuvlar asosan bankning qaror qabul qilishdagi erkinligi, huquqiy va institutsional maqomi, moliyaviy mustaqilligi, shaffofligi hamda hisobdorligiga tayanadi. IMFning zamonaviy yondashuvida mustaqillik faqat pul-kredit qarorlarini o'zi qabul qilish bilan cheklanmaydi.

U boshqaruv organlarining tarkibini, moliyaviy va budjet mustaqilligini hamda markaziy bankning davlatni kreditlashiga qo'yilgan cheklovlarni ham o'z ichiga oladi. Amaliyotda mustaqillik to'rt turga bo'linadi: funksional, institutsional, shaxsiy va moliyaviy avtonomiya.

Xalqaro tashkilotlar institutsional mezonlarni makroiqtisodiy natijalar bilan birga ko'rib chiqadi. IMF O'zbekiston bo'yicha baholarida Markaziy bank mustaqilligi va boshqaruvini kuchaytirishdan tashqari, pul-kredit siyosatining inflyatsiya maqsadiga yo'nalganligini, kommunikatsiyani va transmissiya mexanizmini ham tahlil qiladi.

IMF Ijroiya kengashi 2026-yil 12-iyunda IV modda (Article IV) bo'yicha maslahatlashuvni yakunladi.

Xodimlar hisobotida to'rtala avtonomiya turini mustahkamlash tavsiya etilgan: bank hujjatlari va nashrlarini boshqa davlat organlari bilan oldindan kelishish talabini bekor qilish, asosiy mansabdor shaxslar vakolat muddatini himoyalash, foydani taqsimlash tartibini yaxshilash.

Shuningdek, kengaygan avtonomiya mustaqil nazorat bilan muvozanatlanishi, ya'ni Boshqaruvda ijro etmaydigan a'zolar ko'pchilikni tashkil etishi va bank auditdan o'tgan moliyaviy hisobotini e'lon qilishi kerakligi aytilgan. IMF prognoziga ko'ra, qat'iy pul-kredit siyosati davom etsa, inflyatsiya 2027-yil oxiriga borib 5 foizlik targetgacha tushadi.

O'zbekiston Markaziy banki o'z yondashuvida narxlar barqarorligini asosiy maqsadlaridan biri deb belgilagan. Bunda 5 foizlik inflyatsiya targeti, asosiy stavka, makroiqtisodiy tahlil va prognozlash hamda shaffof kommunikatsiya pul-kredit siyosatining muhim elementlari sifatida ko'rsatiladi.

1-jadval

Markaziy bank mustaqilligini xalqaro baholashning asosiy mezonlari

Baholash yo'nalishi	Asosiy mezonlar
Funksional avtonomiya	Pul-kredit qarorlarini mustaqil qabul qilish, hujjat va nashrlarni oldindan kelishishsiz chiqarish
Institutsional avtonomiya	Boshqaruv organlarining tarkibi va mustaqil nazorat
Shaxsiy avtonomiya	Rahbarlarni tayinlash tartibi va vakolat muddatining himoyasi
Moliyaviy avtonomiya	Budjet, foydani taqsimlash va davlatni kreditlashga qo'yilgan cheklovlar
Shaffoflik va hisobdorlik	Qarorlarni izohlash, hisobot va kommunikatsiya
Pul-kredit siyosati samaradorligi	Inflyatsiya, inflyatsion kutilmalar va siyosat transmissiyasi

Manba: IMF va O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining rasmiy materiallari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Jadvaldagi mezonlar shuni ko'rsatadiki, xalqaro baholashda mustaqillik faqat huquqiy shartlar bilan emas, siyosat natijalari orqali ham o'lchanadi: inflyatsiya va kutilmalar bank ishonchliligining ko'rsatkichi sifatida qaraladi.

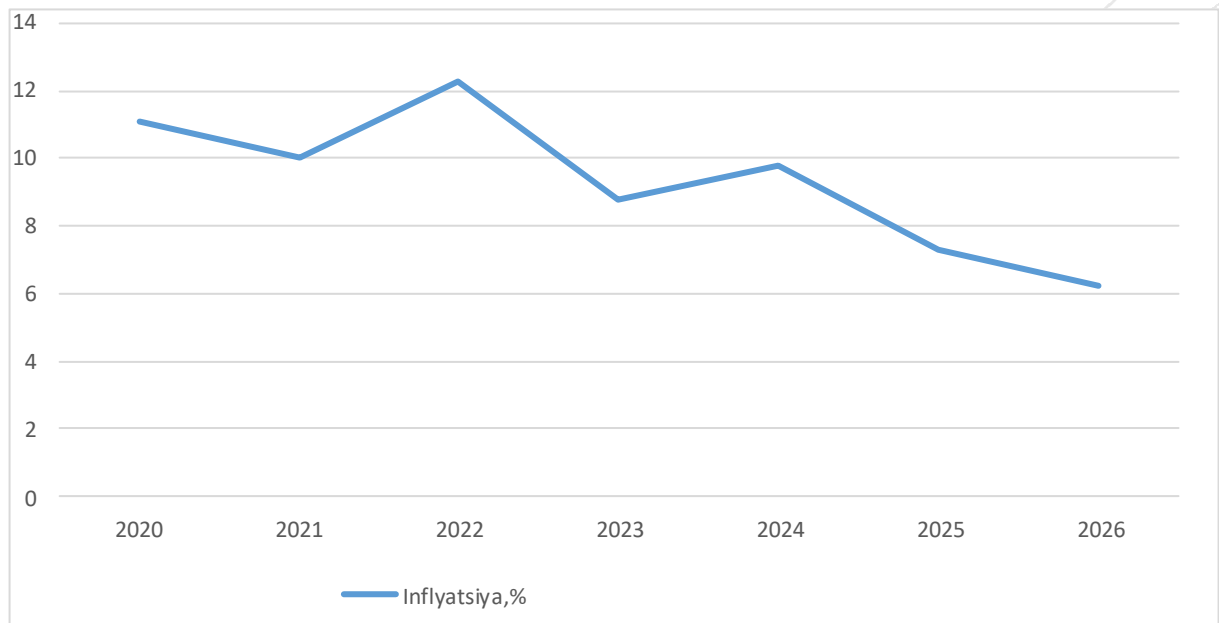
Shu sababli O'zbekiston tajribasini baholashda huquqiy mezonlar bilan birga inflyatsiya va asosiy stavka dinamikasini ham tahlil qilish zarur.

O'zbekistonda pul-kredit siyosatining amaliy natijalarini baholashda inflyatsiya va asosiy stavka asosiy ko'rsatkichlar hisoblanadi.

So'nggi yillarda bu ko'rsatkichlar dinamikasi Markaziy bankning narxlar barqarorligini ta'minlashga qaratilgan choralari kuchaytirilganini ko'rsatadi.

Markaziy bank ma'lumotlariga ko'ra, yillik inflyatsiya 2020-yil yakunidagi 11,1 foizdan 2021-yilda 10,0 foizga tushgan, 2022-yilda 12,3 foizni tashkil etgan, 2023-yilda esa 8,8 foizgacha pasaygan.

2024-yil yakunida u yana 9,8 foizga ko'tarilgan, 2025-yil yakunida 7,3 foizni tashkil etgan. 2026-yil avgustida esa 6,2 foizgacha sekinlashgan.

1-rasm. Yillik inflyatsiya dinamikasi, 2020-2026-yillar, %

*2026-yil uchun avgust oyidagi yillik ko'rsatkich.

Manba: O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Yuqoridagi rasmdan ko'rinadiki, 2022-yilda narxlar o'sishi 12,3 foizgacha tezlashgan, 2023-yilda esa 8,8 foizgacha pasaygan.

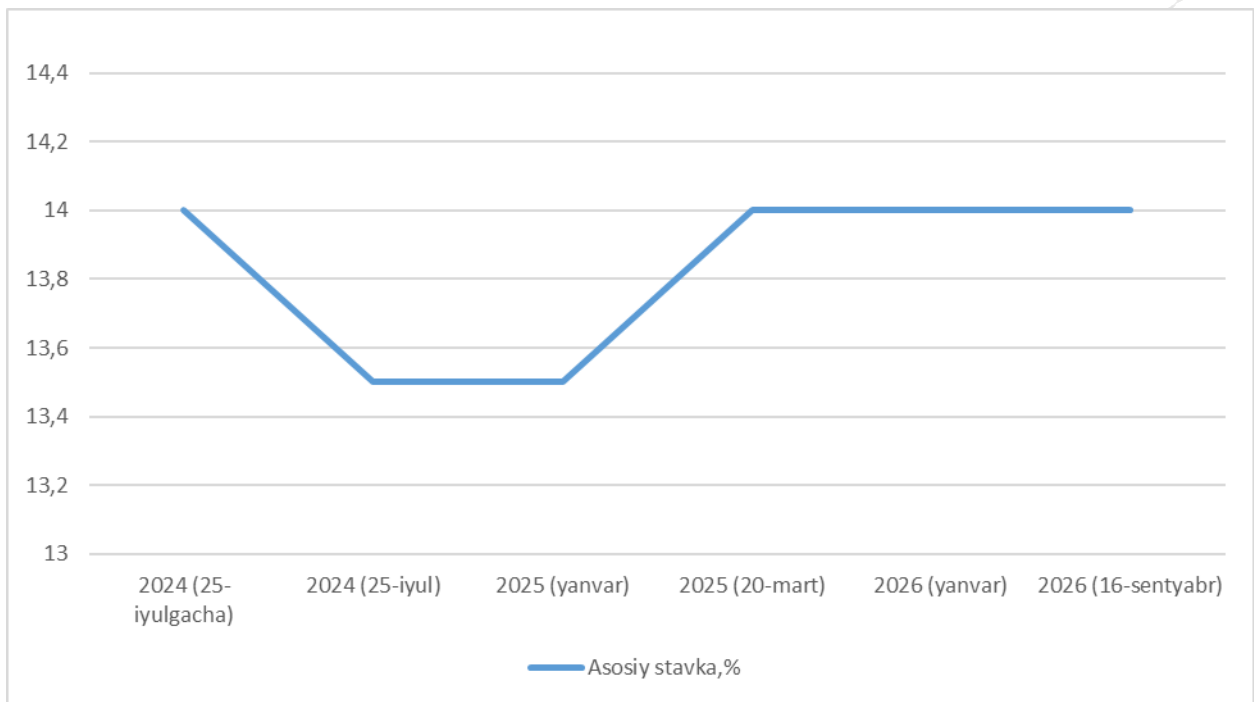
Biroq 2024-yilda inflyatsiya yana 9,8 foizgacha oshib, 5 foizlik o'rta muddatli maqsaddan ancha yuqori bo'lgan. 2025-yil boshida ham narxlar o'sishi kuchaygan (fevralda 10,1 foiz), yil oxiriga kelib esa 7,3 foizgacha tushgan.

2026-yilda pasayish sekinlashgan: mart oyida umumiy inflyatsiya 7,3 foiz atrofida o'zgarishsiz qolgan, avgustda esa 6,2 foizga yetgan. Bu jarayonni faqat pul-kredit siyosati bilan izohlash to'g'ri bo'lmaydi, chunki inflyatsiyaga talab, taklif, energiya tariflari va tashqi omillar ham ta'sir qiladi.

Asosiy stavka 2024-yil 25-iyulgacha 14 foiz darajasida bo'lgan. O'sha kuni Markaziy bank uni 0,5 foiz bandga pasaytirib, 13,5 foizga tushirgan. Bu yetti yil ichida birinchi marta stavkaning 14 foizdan pastga tushishi edi.

2025-yil 20-martda inflyatsion bosim va kutilmalar kuchayganini hisobga olib, stavka yana 14 foizgacha oshirilgan. Shundan buyon u o'zgarmagan: 2026-yil 16-sentabrdagi yig'ilishda ham 14 foiz saqlab qolingan.

Asosiy stavkaning nisbatan yuqori darajada saqlanishi Markaziy bankning qat'iy pul-kredit sharoitlarini davom ettirganini ko'rsatadi. 2025-yil 24-apreldagi qarorda bank inflyatsiyani 5 foizlik maqsadga yaqinlashtirish uchun sharoitlarni yetarlicha qat'iy saqlash zarurligini qayd etgan. 2026-yil sentyabrdagi qarorda esa inflyatsiyani 2027-yil yakuniga qadar 5 foizlik targetga tushirish vazifasi ko'rsatilgan.

2-rasm. Markaziy bank asosiy stavkasi dinamikasi, 2024-2026-yillar

Manba: O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki press-relizlari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Shunday qilib, inflyatsiyaning pasayishi va stavkaning yuqori darajada saqlanishi vaqt jihatidan bir-biriga mos keladi. Biroq bu bog'liqlikni sababiy ta'sir deb emas, pul-kredit sharoitlari va inflyatsiya dinamikasining o'zaro mosligi deb baholash lozim. Inflyatsiya hali ham 5 foizlik maqsaddan yuqori bo'lgani uchun narxlar barqarorligini yanada mustahkamlash pul-kredit siyosatining asosiy vazifalaridan biri bo'lib qolmoqda.

O'zbekistonning pul-kredit siyosati va institutsional muhitiga berilayotgan xalqaro baholarni solishtirishda IMF hamda yirik kredit reyting kompaniyalarining materiallari asosiy manba hisoblanadi. IMFning 2026-yilgi IV modda (Article IV) bo'yicha maslahatlashuvida inflyatsiyaning bosqichma-bosqich pasayishi va pul-kredit siyosatining qat'iyligi qayd etilgan. Shu bilan birga IMF Markaziy bankning operatsion mustaqilligini himoya qilish, pul-kredit transmissiya mexanizmini takomillashtirish hamda yo'naltirilgan va imtiyozli kreditlashni bosqichma-bosqich to'xtatishni ustuvor vazifalar sifatida ko'rsatgan.

Reyting kompaniyalari makroiqtisodiy barqarorlikdan tashqari institutsional islohotlarni, fiskal holatni, tashqi zaxiralarni va iqtisodiy siyosatning izchilligini ham hisobga oladi. 2026-yil iyun oyida Fitch Ratings O'zbekistonning suveren reytingini BB darajasida saqlab, prognozni "barqaror"dan "ijobiy"ga o'zgartirdi. Agentlik buni iqtisodiy va monetar islohotlarning davom etishi, makroiqtisodiy siyosatning mustahkamlanishi va shaffoflikning yaxshilanishi bilan bog'lagan.

Moody's 2026-yil 25-iyunda O'zbekistonning suveren kredit reytingini Ba3 dan Ba2 gacha oshirib, prognozni "ijobiy"dan "barqaror"ga o'zgartirdi. Agentlik institutsional va siyosat bazasining izchil yaxshilanishini, iqtisodiy diversifikatsiyani hamda fiskal ko'rsatkichlarning mustahkamlanishini asosiy omillar sifatida qayd etgan. S&P Global Ratings 2025-yil 21-noyabrda reytingni BB- dan BB gacha oshirib, prognozni "barqaror" deb saqlagan, 2026-yil 22-mayda esa BB reytingini tasdiqlagan. Agentlik iqtisodiy siyosatning izchil mustahkamlanishi va islohotlarni bunga sabab qilib ko'rsatgan.

2-jadval

O'zbekiston bo'yicha xalqaro baholashlarning qiyosiy tavsifi

Tashkilot	Baholash davri	Asosiy e'tibor qaratilgan jihatlar	O'zbekiston bo'yicha qayd etilgan holat
IMF	2026	Inflyatsiya, pul-kredit siyosati, Markaziy bank mustaqilligi, transmissiya mexanizmi	Inflyatsiya pasaymoqda, biroq Markaziy bank avtonomiyasi va transmissiya mexanizmini yanada kuchaytirish zarur
Fitch Ratings	2026	Makroiqtisodiy siyosat, fiskal holat, islohotlar, tashqi zaxiralar	BB, prognoz ijobiy
Moody's	2026	Institutsional muhit, fiskal boshqaruv, iqtisodiy diversifikatsiya	Ba2, prognoz barqaror
S&P Global Ratings	2025–2026	Iqtisodiy siyosat, islohotlar, tashqi va fiskal barqarorlik	BB, prognoz barqaror

Manba: IMF, Fitch Ratings, Moody's va S&P Global Ratings materiallari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Yuqorida keltirilgan baholash mezonlarini IMFning O'zbekiston bo'yicha 2026-yilgi tavsiyalari bilan solishtirish natijasi 3-jadvalda ko'rsatilgan. Jadvaldan ko'rinadiki, IMFning e'tibori bir mezonga emas, deyarli barcha mezonlarga qaratilgan, ya'ni Markaziy bank mustaqilligi hali mustahkamlanishi kerak bo'lgan bir necha yo'nalishni o'z ichiga oladi.

3-jadval

Markaziy bank mustaqilligi mezonlarining IMFning 2026-yilgi tavsiyalari bilan qiyosiy tahlili

Baholash mezonlari	IMFning 2026-yilgi tavsiyasi	Izoh
Funksional avtonomiya	Markaziy bank hujjatlari va nashrlarini boshqa davlat organlari bilan oldindan kelishish talabini bekor qilish; operatsion mustaqillikni himoya qilish	Qaror qabul qilishda amaliy cheklovlar saqlanib qolayotganiga ishora
Institutsional avtonomiya	Boshqaruvda ijro etmaydigan a'zolar ko'pchilikni tashkil etishi	Boshqaruv tarkibi va mustaqil nazoratni kuchaytirish zarurligi
Shaxsiy avtonomiya	Asosiy mansabdor shaxslarning vakolat muddatini himoyalash	Rahbarlarni lavozimdan olishga qarshi kafolatlar yetarli emasligiga ishora
Moliyaviy avtonomiya	Foydani taqsimlash tartibini yaxshilash	Moliyaviy mustaqillikning aniq qoidalari zarurligi
Shaffoflik va hisobdorlik	Auditdan o'tgan moliyaviy hisobotni e'lon qilish	Hisobdorlik va ochiqlikni oshirish zarurligi
Pul-kredit siyosati samaradorligi	Yo'naltirilgan va imtiyozli kreditlashni bosqichma-bosqich to'xtatish; valyuta bozorini chuqurlashtirish va likvidlikni boshqarishni takomillashtirish	Transmissiya mexanizmi kuchayishi uchun cheklavlarni kamaytirish zarurligi

Manba: IMFning 2026-yilgi IV modda bo'yicha hisoboti va O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining rasmiy materiallari asosida muallif tomonidan tuzildi.

Qiyosiy tahlil shuni ko'rsatadiki, xalqaro baholashlarda O'zbekistonning makroiqtisodiy ko'rsatkichlari va iqtisodiy islohotlaridagi ijobiy o'zgarishlar tan olinayotgan bo'lsa ham, institutsional omillar baholashning asosiy yo'nalishlaridan biri bo'lib qolmoqda. Xususan, IMF Markaziy bankning funksional, institutsional, shaxsiy va moliyaviy avtonomiyasini kuchaytirish zarurligini ta'kidlamogda.

Jadvallardan ko'rinadiki, IMF tavsiyalari huquqiy maqomdan ko'ra Markaziy bank mustaqilligining amaliy jihatlariga, ya'ni hujjatlarni kelishish tartibiga, rahbarlar vakolatiga, foydani taqsimlashga va hisobdorlikka qaratilgan. Muallifning fikricha, bu natijalar Markaziy bank mustaqilligini faqat huquqiy vakolatlar bilan baholash yetarli emasligini ko'rsatadi. O'zbekiston misolida institutsional mustaqillik, pul-kredit qarorlarining amaliy ta'siri, inflyatsiya dinamikasi va transmissiya mexanizmi birga ko'rib chiqilishi lozim. Demak, pul-kredit siyosatini takomillashtirishda institutsional va makroiqtisodiy omillarni bir vaqtda rivojlantirish kerak.

XULOSA

Tadqiqot natijalari Markaziy bank mustaqilligi va pul-kredit siyosati samaradorligini baholashda faqat makroiqtisodiy ko'rsatkichlarga tayanish yetarli emasligini ko'rsatdi. Xalqaro baholashlarda huquqiy va institutsional mustaqillik, qaror qabul qilish avtonomiyasi, shaffoflik va hisobdorlik inflyatsiya, asosiy stavka hamda transmissiya mexanizmi bilan bir vaqtda ko'rib chiqiladi.

O'zbekiston tajribasi shuni ko'rsatdiki, inflyatsiya 2025-yil yakunida 7,3 foizgacha, 2026-yil avgustida esa 6,2 foizgacha pasaydi, asosiy stavka 2025-yil martidan beri 14 foiz darajasida saqlanmoqda. Biroq 5 foizlik targetga erishish 2027-yil oxiriga kutilmoqda, ya'ni maqsad hali amalga oshmagan. Stavka va inflyatsiya dinamikasi o'rtasidagi bog'liqlikni sababiy ta'sir emas, o'zaro mos kelish deb baholash to'g'ri bo'ladi, chunki inflyatsiyaga talab, taklif, tariflar va tashqi omillar ham ta'sir qiladi. Xalqaro baholashlar O'zbekistonning makroiqtisodiy siyosati va institutsional islohotlaridagi ijobiy o'zgarishlarni tan oladi: Fitch BB reytingini (prognoz ijobiy), Moody's Ba2 (prognoz barqaror), S&P esa BB reytingini (prognoz barqaror) belgilagan. Shu bilan birga IMF Markaziy bankning funksional, institutsional, shaxsiy va moliyaviy avtonomiyasini kuchaytirish zarurligini ta'kidlamogda.

Umuman, xalqaro tashkilotlar va reyting kompaniyalari baholarini birga tahlil qilish O'zbekiston pul-kredit siyosatining joriy natijalarini ham, uning institutsional asoslari va uzoq muddatli ishonchliligini ham ko'rsatib beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. International Monetary Fund. (2026). *Republic of Uzbekistan: 2026 Article IV Consultation—Press Release; and Staff Report*. IMF Country Report No. 2026/152. Washington, D.C.: IMF.
2. International Monetary Fund. (2026, June 18). *IMF Executive Board Concludes 2026 Article IV Consultation with the Republic of Uzbekistan* [Press release].
3. International Monetary Fund. (2026, April 13). *Uzbekistan: Staff Concluding Statement of the 2026 Article IV Mission*.
4. International Monetary Fund. (2025). *Republic of Uzbekistan: 2025 Article IV Consultation—Press Release; and Staff Report*. IMF Country Report No. [raqam]. Washington, D.C.: IMF.

5. Unsal, D. F., Papageorgiou, C., & Garbers, H. (2022). *Monetary Policy Frameworks: An Index and New Evidence*. IMF Working Paper No. 2022/022. Washington, D.C.: IMF.
6. Bodea, C., & Hicks, R. (2015). Price stability and central bank independence: Discipline, credibility, and democratic institutions. *International Organization*, 69(1), 35–61.
7. Bodea, C., & Hicks, R. (2018). Sovereign credit ratings and central banks: [sarlavhani tekshiring]. *Economics & Politics*, 30(3), 340–365.
8. S&P Global Ratings. (2025, November 21). *Uzbekistan Upgraded To 'BB' On Strong Growth And*
9. S&P Global Ratings. (2026, May 22). *Uzbekistan 'BB/B' Ratings Affirmed; Outlook Stable*.
10. Moody's Ratings. (2026, June 25). *Moody's Ratings Upgrades Uzbekistan's Ratings To Ba2, Changes Outlook To Stable*.
11. Fitch Ratings. (2026, June). [Press-reliz sarlavhasi].
12. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. (2026). [Inflyatsiya bo'yicha press-reliz sarlavhasi]. [Sana]. cbu.uz.
13. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. (2026, 16-sentabr). [Asosiy stavka qarori press-relizi sarlavhasi]. cbu.uz.